

† C A S I A N

*Din darul lui Dumnezeu,
Episcop al Dunării de Jos*

*Preacuviosului cin monahal,
preacucernicilor preoți
și tuturor dreptmăritorilor creștini
din eparhia noastră, har, milă, pace, sănătate
și ajutor de la Dumnezeu în tot ceea ce ne este de folos,
cu prilejul sărbătorii Învierii Domnului,
iar de la smerenia noastră arhierească binecuvântare.*

*Hristos a înviat!
Adevărat a înviat!*

Iubiți frați și surori în Domnul,

Răspunsul pe care l-ați oferit chiar acum în cadrul salutării pascale este un act de preamărire a Învierii Mântuitorului și devine mărturisire neșovăielnică a crezului creștinilor privitor la cel mai mare dar oferit oamenilor de Dumnezeu, biruința morții și începerea vieții veșnice. Astăzi, iubiți frați și surori, prăznuim „omorârea morții și începătura altei vieți veșnice“, căci Mântuitorul cu moartea Sa de bunăvoie „pentru noi, oamenii, și pentru mântuirea noastră“ (Crezul) ne-a eliberat de suferința stricăciunii. Astăzi, la Învierea Domnului, suntem prezenți, prin credință, prin evlavia creștinească și prin împlinirea după râvnă și după

nevoință și după puterea fiecăruia dintre noi, la marele eveniment ceresc petrecut la Ierusalim cu două mii de ani în urmă, în prezența celor de atunci, dintre care n-au lipsit martorii demni de crezare, cei ce-au transmis prin scris și prin viu grai dumnezeiasca minune. „Minunea minunilor“ se cheamă Paștele Domnului, adică trecerea Sa de la moarte la Înviere. Iată, ne aflăm astăzi în număr mult mai mare adunați la sfintele noastre biserici, în toate satele, comunele și orașele eparhiei, pentru a primi lumina, care-i luminează din lumina lui Hristos Domnul, spre luminarea tuturor. Din această lumină provenită din candela de la Sfântul Altar ni se împărtășesc darurile luminoase ale Învierii Mântuitorului. Astfel, ni se luminează mintea, inima și sufletul și Îl vedem pe Hristos înviat aieva. El ne cheamă să-i încurajăm și pe aceia dintre semenii noștri care nu-L cunosc pe El și nu sunt printre noi să-L primească și ei în viața lor ca Mântuitor și așa să împlinim toți faptele luminii: *„Așa să lumineze lumina voastră (pascală) înaintea oamenilor, ca văzând ei faptele voastre cele bune, să preamărească pe Tatăl vostru cel din ceruri“* (Matei 5, 16).

Prea iubiți frați creștini,

La fiecare sărbătoare pascală, se cuvine să ne apropiem mai mult de înțeleșurile duhovnicești ale Învierii ca fapt real, spre a ne vindeca pentru totdeauna de rănilor morții, cu puterea și cu darurile izvorâte din „mormântul de viață dătător“ al Domnului înviat din morți.

Încercăm, și în acest an, să pătrundem după puterile noastre creștinești în Taina cea mare a vieții veșnice și astfel să devenim și noi martorii credibili ai înfrângerii morții și ai bucuriei trăirii cuviincioase în lumea noastră contemporană.

Cu toate acestea, nu de puține ori, iubiți frați și surori în Domnul, mulți dintre noi rămânem la formele emoționante și emo-

ționale ale momentului primirii luminii pascale și repede ne mutăm gândul la cele de acasă, la prăznuirea din familie și la alte chemări specifice sărbătorii Paștilor. Toate datinile și obiceiurile moștenite de la înaintași sunt forme văzute ale bucuriei frățești și o mărturie a solidarității semenilor între ei cu acest sfânt prilej. Dar, în contemporaneitate, datinile noastre sfințite prin evlavie și prin puritatea înaintașilor noștri sunt concurate de multe aspecte străine de frumusețea luminii și bucuriei pascale. Iată pentru ce dorim a vă așeza la inimă chemarea Domnului la înțelegerea viețuirii noastre după modelul ceresc și potrivit cu învățătura și cu rânduielile lăsate de Mântuitorul Sfinților Apostoli în Biserica cea „una, sfântă, sobornicească și apostolească”, careia aparținem toți creștinii botezați.

Așadar, Hristos Domnul înviat ni se adresează fiecăruia în parte în mod real și biruitor al tuturor scăderilor, al durerilor, al decăderilor și suferințelor noastre. Paști înseamnă și trecerea dincolo de o stare de nesiguranță, iar prin mutarea Mântuitorului prin moarte la viață, primim și noi biruința Sa asupra propriei noastre morți. Acest fapt se descifrează prin toate mărturiile celor ce s-au împărtășit și se împărtășesc din izvoarele cele pure ale curgătoare ale harului lui Dumnezeu și iată de ce chiar acum, în timpul sfintei slujbe a începutului pascal, se confirmă aceasta printr-o cântare: „Veniți să bem băutură nouă...din izvorul nestricăciunii, cel izvorât din mormântul lui Hristos, prin care ne întărim“ (Cântarea a III-a a Canonului pascal).

Aceste mărturii credibile s-au oferit creștinilor dintru început, așezând la temelie viața „stânca” de nezdruncinat a credinței în Învierea Mântuitorului. *Pe temelie Învierii Mântuitorului, fraților, s-a așezat o lume cu adevărat nouă, lumea vieții, și nu a morții. De atunci, viața are sens. De la Înviere, viața primește puterea de a se lupta cu forțele întunericului și ale stricăciunii,*

căci Hristos Domnul biruiește în noi! Acest adevăr este vizibil în chiar condiția noastră creștinească. Toată civilizația creștină este o mărturie doveditoare a iubirii lui Dumnezeu față de om. Cum ne-am putea explica altfel forța niciodată bănuită în niște oameni smeriți, precum Sfinții Apostoli ai Domnului, puțini la număr, care după Înviere au devenit „stâlpi“ ai adevărului vieții veșnice și mărturisitori până la mucenicie ai legăturii lor cu cerul. Numai cei pătrunși de evidența vieții veșnice intră biruitori pe „ușa“ mucenicească în Împărăția lui Dumnezeu ! Nimeni nu este gata să moară pentru un alt om sau să se jertfească pentru el. Sfinții Apostoli, mucenicii și eroii creștini au biruit, prin jertfă, cu Hristos cel Înviat, moartea! Deci, Învierea Domnului produce o schimbare radicală, unică, de altfel, mersul vieții omenirii. Primii martori și mărturisitori ai acestei noi condiții umane sunt Sfinții Apostoli. Ei devin „*sarea pământului*“ (Matei 5, 13) și „*lumina lumii*“ (Matei 5, 14), „*pecari de oameni*“ (Matei 1, 17) și „*luminătorii marginilor lumii*“. De la ei s-a răspândit lumina adevărului, dar și evidența schimbării vieții din stricăciune în nestricăciune, încât pentru a folosi o expresie a Sfântului Ioan Gură de Aur: „*Minunea Învierii constă în schimbarea vieții noastre. Hristos Domnul, prin Înviere, ne-a împărtășit puterea schimbării vieții și dobândirea nemuririi și nu neapărat niște satisfacții trecătoare din ordinea lumească, ce ne stau tuturor la îndemână doar pentru câteva zeci de ani pe acest pământ. Hristos Domnul ne oferă cerul și ceea ce „ochiul n-a văzut și urechea n-a auzit și la inima omului nu s-au suit*“ (Cor. 2, 9). Mântuitorul ne invită la adevărata bucurie de a trăi cu folos și în deplină frățietate, fără diferențieri umilitoare între noi și fără a ne cauza unii altora suferințe. El ridică din umbra păcatului și a morții și ne arată adevărata viață curată și plină de deschidere spre veșnicie. Totul începe de la exemplul jertfelnic și iubitor al Domnului și se con-

cretizează în viața oamenilor aleși, precum Sfinții Apostoli și urmașii lor în Biserică: „*Ei care sunt săraci, neînsemnați, neînvățați și nevoiași, în număr de doisprezece, și care sunt urmați, prin minuni, de multe cetăți și popoare, de numeroase provincii, principii și domnitori, învățați și oratori, ba mai mult, de tot Globul Pământesc*“ (Sf. Ioan Gură de Aur, *Cuvânt la Învierea Domnului nostru Iisus Hristos*).

Niciodată înainte de Învierea Domnului, precum ne arată tot Sf. Ioan Gură de Aur, acum șaisprezece veacuri, nu s-a auzit să facă cineva minuni după moartea sa: „*Niciodată n-a făcut cineva după moartea sa lucruri mai mari decât în viața sa; însă, după moartea lui Hristos, numele Său a lucrat minuni*“ (*Ibidem*), căci dacă El n-ar fi înviat, ucenicii Săi n-ar fi putut după moartea Sa să facă minuni căroră îi suntem martori prin schimbarea vieții noastre. Prin El am dobândit noblețea vieții noastre creștine, prin lucrarea Lui și a Evangheliei s-au îmbogățit cultura și civilizația continentului european și a lumii. El ne-a oferit miraculoasa putere a binelui în viața omenirii care astăzi îi închină nu doar inmuri și cântări, ci și întreaga suflare. Astfel existăm. Astfel simțim că trăim. Astfel ne bucurăm de viață. Împreună. Împreună cei ce eram până ieri divizați. Împreună cei ce nu concepeam că putem să ne oferim, în întuneric, lumina! Este lumina lui Hristos, singura în măsură să estompeze toate umbrele și să înlătore toate îndoielile și toate șovăielile din viața noastră. Prin această lumină a dreptei-credințe ne schimbăm viața, căci ea Îl aduce în sufletele noastre pe Hristos, Biruitorul morții, în noi. Astfel dispar „precum ceara de la para focului“ și se sting „precum se stinge fumul și nu mai este“ toate încercările zadarnice de a ne întoarce la basmele idolești și idolatre privind adevărul etern al credinței noastre dreptmăritoare. Adevărul Învierii Mântuitorului nu mai poate fi clintit de nicio teorie trecătoare, interesată și imaginară, precum cele recente din mulțimea

cărților despre care ați auzit, concepute pe ficțiuni și încercări egoiste, producătoare de senzații și de nefolositoare discordii, spre a distra atenția de la adevărurile revelate și a induce temele secularismului agresiv și dăunător mântuirii sufletelor noastre.

Iubiți frați și surori în Domnul,

În ciuda tuturor neputințelor, a încercărilor, a necazurilor trecătoare și a lipsurilor regretabile pentru bunul mers al vieții unora dintre noi, astăzi, la Învierea Mântuitorului, „*în toată lumea este bucurie și veselie duhovnicească. Astăzi și mulțimea Îngerilor, și ceata tuturor Puterilor de sus se bucură din pricina mântuirii oamenilor. Gândește-te, așadar, iubitule, cât este de mare bucuria, încât și Puterile de sus prăznuiesc împreună cu noi, căci se bucură împreună cu noi de bunătățile noastre... Nimeni, așadar, să nu fie astăzi mâhnit din pricina sărăciei, căci este praznic duhovnicesc*“ (Sf. Ioan Gură de Aur, *Cuvânt la Sfintele Paști*).

Prin râvna iubitei noastre preoțimi în toată eparhia, perioada postului a fost o „scară“ duhovnicească de ridicare a tuturor celor ce-L caută pe Dumnezeu, spre a trece astfel de la disperare la speranță, de la marginalizare la filantropie, de la răutate la bună-tate, de la singurătate la comuniune și prin toate acestea, la unitate sfântă. Răspunsul cel bun al jertfelnicilor noștri credincioși și credincioase se constituie în lucrarea familiei duhovnicești, ca toți să ne luminăm cu lumina cunoștinței de Dumnezeu, dar să realizăm și binele în toate localitățile. Ni s-a alătură, iată, în mod firesc, de Paști comunității noastre cei plecați pentru a-și câștiga traiul zilnic departe de țară. Îi îmbrățișăm părintește și frățește pe toți cei ce au dorit să petreacă Sfânta Înviere în cele mai frumoase locuri de pe pământ, acasă, lângă cimitirul străbun și cu toți cei apropiați din casa părintească. Familia noastră românească s-a extins mult în ultimul timp și prin revenirea alături de

frații noștri occidentali într-o Europă unită, pe care noi o dorim mereu creștină și preocupată de promovarea valorilor morale și solidarității concrete. Aducem, iată, Europei ofranda statorniciei noastre în credința Apostolilor, a martirilor și a voievozilor ctitori de cultură și de civilizație, iar astăzi arătăm lumina Învierii Domnului din convingerile noastre, și nu doar din bogăția datinilor și a tradițiilor seculare. *Omul înviat la viața virtuoaasă, capabil să promoveze cultura vieții și să înfrângă capcanele morții este, cu adevărat, un dar pentru contemporaneitate și o icoană a frumuseții, fără de care nu se poate construi nimic statornic nici pe plan local, nici continental. Iată România frumuseții umane prin biruința răului și prin adevărata schimbare a vieții, prin credința în Învierea Domnului, temelia societății statornice și îmbelșugate pentru toți semenii!*

De aici provine și sensul profund al schimbării vieții noastre, frați și surori, în fapt, și nu în promisiunea temporară ori conjuncturală.

Pentru aceasta se cuvine să unim bucuria începutului pascal, al luminării, cu faptul concret al comuniunii pe care ni-L oferă Domnul în Sfânta Liturghie. Fără a gusta din „ospățul Stăpânului“, candela ni se stinge repede și întunericul este încă aproape gata să revină în noi și între noi. Prin Sfânta Liturghie, mai ales de Sfintele Paști, ne unim real cu Hristos Domnul, ne împărtășim cu Trupul și Sângele Său „care vindecă numărul deplin al celor cinci simțuri ale noastre“ și pătrunde „în toate încheieturile, în rărunchi și în inimă“, ne „sfințește gândurile și oasele“, ne „îndreptează, ne înțelepțește și ne luminează“ făcându-ne „locaș al Duhului și casă a Domnului“. Astfel vom vedea „lumina cea adevărată“ și „vom primi Duhul cel ceresc“!

Împreună, pregătiți, chemați de Domnul prin rânduielile Bisericii, gustăm hrana vieții veșnice, „*ascultăm dumnezeieștile*

*cuvinte, rugăciunile părinților, binecuvântările preoților, împărțirea cu dumnezeieștile și negrăitele Taine, pacea și unirea într-un cuget și darurile cele duhovnicești și vrednice de dărnicia celui ce dăruiește. Să prăznuim, așadar, această sărbătoare în care a înviat Domnul ! Căci a înviat și a înviat împreună cu el lumea, iar pe noi ne-a înviat dezlegând lanțurile păcatelor noastre“ (Sf. Ioan Gură de Aur, *Cuvânt la Sfintele Paști*).*

Acestea toate sunt cu putință tuturor celor ce dorim a intra în „bucuria Domnului nostru, și cei dintâi, și cei de pe urmă“, chiar și cei ce au venit abia în ceasul al unsprezecelea, să nu ne temem din pricina întârzierii, căci darnic fiind Stăpânul, primește și pe cel din urmă ca și pe cel dintâi!“ (Sf. Ioan Gură de Aur, *Cuvânt de învățătură la Învierea Domnului*).

Bucuria Învierii Domnului să ne cuprindă, iubiți frați și surori, pe toți în bogăția iubirii veșnice, să ne apropie mai mult pe unii de alții, să ne unească în fapta frățească concretă, din care să nu lipsească nimeni dintre cei osteniți, bătrâni, bolnavi, săraci ori marginalizați. Toți și în tot locul să ne îmbrățișăm, să ne iertăm și așa să primim iertarea de păcate de la Mântuitorul înviat din morți, spre a ne învia și pe noi la viața adevărată, curată, pașnică și prosperă.

De Sfintele Sărbători ale Învierii Domnului, vă îmbrățișăm pe toți cu îmbrățișare sfântă și vă dorim sănătate și numai bucurii! Bucurați-vă și iarăși, bucurați-vă!

Hristos a înviat!

Adevărat a înviat!

*Al vostru de tot bine doritor
și către Domnul rugător,*

† Casian,
Episcopul Dunării de Jos